

รหัสโครงการ : TRG4580030

**ประสิทธิผลของ Cardiac Home Information Program ต่อภาวะสุขภาพด้านร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยไทย
ภายหลังการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ**

ดร. เกศรินทร์ อุทธิยะประสิทธิ์¹, ศ. เซอร์รี่ เอ็ม มอร์², นพ. ประดิษฐ์ชัย ชัยเสรี³

¹ ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล kxu4@yahoo.com

² รองคณบดีฝ่ายวิจัย Frances Payne Bolton School of Nursing, Case Western Reserve University, USA, smm8@po.cwru.edu

³ ผู้อำนวยการสถาบันโรคทรวงอก นนทบุรี chaiseri@health.moph.go.th

บทคัดย่อ : การฟื้นฟูหายจากการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ (CABG) พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะสุขภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้ป่วย การเพิ่มความสำคัญในการเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลโดยการให้ข้อมูลทางสุขภาพอย่างสมบูรณ์แบบน่าจะช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไทยภายหลังผ่าตัด CABG ขณะกลับไปพักฟื้นที่บ้าน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองถึงประสิทธิผลของ Cardiac Home Information Program (CHIP) ซึ่งเป็นข้อมูลบอกเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเกิดอาการต่าง ๆ และคำแนะนำในการดูแลจัดการกับอาการดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยภายหลังการผ่าตัดในระยะพักฟื้น ต่อภาวะสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ และอาการต่าง ๆ ที่เกิดในระยะพักฟื้นของผู้ป่วยไทยภายหลังผ่าตัด CABG โดยใช้วิธีการวิจัยแบบ Randomized clinical trial

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยไทยภายหลังผ่าตัด CABG จำนวน 120 คน (หญิง 36 คน ชาย 84 คน อายุเฉลี่ย = 63.04 ปี) ถูกสุ่มด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์เพื่อแยกเข้าสู่กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจำนวนเท่า ๆ กัน ทั้งสองกลุ่มได้รับการดูแลจากทีมสุขภาพตามปกติ แต่ในกลุ่มทดลองผู้ป่วยจะได้ฟังแถบบันทึกเสียงที่ประกอบด้วยข้อมูลของ CHIP เพิ่มเติมและสามารถนำกลับไปฟังที่บ้านได้ ในการเก็บข้อมูลผู้ป่วยจะถูกสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวจำนวน 3 ครั้ง: ครั้งที่ 1 วันที่ 7-10 หลังผ่าตัด ครั้งที่ 2 สัปดาห์หลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลและ ครั้งที่ 3 1 เดือนหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ตัวแปรในการศึกษาได้แก่ภาวะสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ และอาการต่าง ๆ ที่เกิดในระยะพักฟื้นใช้เครื่องมือมาตรฐานในการวัด

ผลที่ได้จากงานวิจัยพบว่า CHIP มีประสิทธิผลต่อภาวะสุขภาพด้านร่างกายในผู้ป่วยกลุ่มทดลองในช่วง 2 สัปดาห์แรกภายหลังผ่าตัด CABG ขณะกลับไปอยู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมด้านการดูแลตนเองประจำวันและการเคลื่อนไหว ($p < .05$) และเมื่อควบคุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ อายุ เพศ โรคร่วม และ NYHA Class พบว่าประสิทธิผลของ CHIP ยังคงมีอยู่เหมือนเดิม

โดยสรุป CHIP เป็นวิธีการหนึ่งในการให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการเตรียมความพร้อมผู้ป่วยไทยภายหลังทำ CABG ขณะกลับไปอยู่บ้าน นับเป็นวิธีที่ประหยัด สะดวก และยังช่วยส่งเสริมคุณภาพและความรู้ในการปฏิบัติ การพยาบาลโดยให้ข้อมูลแนวใหม่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระยะพักฟื้นของผู้ป่วยไทยภายหลังผ่าตัด CABG และยังเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้พยาบาลสามารถพัฒนารูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพในการสอนผู้ป่วยไทยภายหลังผ่าตัด CABG เมื่อกลับไปอยู่บ้าน

คำสำคัญ : การผ่าตัดหัวใจ การให้การปฏิบัติการพยาบาล ข้อมูลที่เตรียมพร้อม ทฤษฎีการปรับตัวตนเอง

Project Code: TRG4580030

The effect of Cardiac Home Information Program on functional outcomes in Thai CABG patients

Ketsarin Utriyaprasit^a, Shirley M. Moore^b, Praditchai Chaiseri^c

^a Faculty of Nursing, Mahidol University, Bangkoknoi, Bangkok 10700, Thailand, kxu4@yahoo.com

^b Professor of Nursing, Frances Payne Bolton School of Nursing, Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio 44106, USA, smm8@po.cwru.edu

^c Director of Central Chest Institute, Tivanon Rd., Muang, Nonthaburi 11000, Thailand, chaiseri@health.moph.go.th

Project Period: 1 กรกฎาคม 2545 ถึง 30 มิถุนายน 2547

Abstract Recovery from coronary artery bypass graft surgery (CABG) is associated with adverse physical and psychological functioning. Increased attention to the preparation of health information at the time of discharge may improve the quality of the recovery experience and functional outcomes for CABG patients. The purpose of the randomized clinical trial was designed to test the effect of Cardiac Home Information Program (CHIP) on physical functioning, psychological functioning and recovery symptoms in Thai CABG patients during the first two weeks and one month after discharge. The CHIP included information about expected experience during recovery from CABG and instructions for managing these experiences and was recorded in an audiotape.

A convenience sample of 120 Thai CABG patients (36 women and 84 men; mean age = 63.04 years) was equally distributed between the control and experimental groups by using the randomized minimization program. Outcome variables were compared between two groups; those receiving CHIP in addition to the usual care, and those receiving the usual cardiac discharge information protocol. The patients are interviewed face to face as a time series, the first time during 7-10 days after surgery (at hospital), the second time at 2 weeks after discharge (first follow-up at cardiac follow-up clinic), and the third time 1 month after discharge (at home) by telephone interviewing. Standardized tools were used to measure the variables of interest.

Result revealed significant effects of the CHIP intervention on physical functioning in the experimental group during the first two weeks after discharge from hospital ($p < 0.01$). When controlling for age, gender, comorbidity, and NYHA classification, findings showed the effect still remained in the treatment group ($p < 0.01$).

In conclusion, the CHIP intervention is an effective and efficient method to prepare CABG patients for home recovery. This low cost method enhanced the existing knowledge in nursing practice by providing new information about discharge information interventions for Thai CABG patient. This information aids nurses in their efforts to develop effective teaching intervention for Thai CABG patients after discharge from the hospital.

Keywords—cardiac surgery; nursing intervention; preparatory information; self-regulation